

**Sud Bosne i Hercegovine**
Суд Босне и Херцеговине

Broj: S1 3 U 020510 16 U
Sarajevo, 03.02.2017. godine

Sud Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Jadranke Brenjo, kao predsjednika vijeća, Maide Bikić i Branimira Orašanina, kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Natalije Peštović, u upravnom sporu tužitelja „M:TEL“ a.d. Banja Luka, ul. Kralja Petra I Karađorđevića br. 39, protiv rješenja broj: UP1 03-1-37-1-219-2/15 EM od 11.11.2015. godine, tužene Agencije za zaštitu ličnih podataka BiH Sarajevo, u upravnoj stvari zaštite ličnih podataka, na nejavnoj sjednici održanoj dana 03.02.2017. godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

Tužba se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Rješenjem Agencije za zaštitu ličnih podataka BiH, broj: UP1 03-1-37-1-219-2/15 EM od 11.11.2015. godine, usvojen je prigovor , izjavljen protiv MTEI a.d. Banja Luka, zbog obrade njegovog JMBG u evidenciji pretplatnika telekomunikacijskih usluga, naloženo Mtel a.d. Banja Luka da u zahtjevu za zasnivanje pretplatničkog odnosa i u elektronskoj bazi podataka pretplatnika RBC, izvrši blokiranje, brisanje i uništavanje JMB korisnika telekomunikacijskih usluga , te naloženo tužitelju da izvrši navedenu upravnu mjeru u roku od 15 dana, od dana prijema rješenja i o tome obavijesti Agenciju za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini.

Protiv ovog rješenja, tužitelj je blagovremeno podnio tužbu za pokretanje upravnog spora, kojom predlaže da se tužba uvaži, a osporeno rješenje poništi. Tužbom se osporava pravilnost i zakonitost navedenog akta, zbog pogrešne primjene materijalnog prava, netačno utvrdjenog činjeničnog stanja i povrede pravila postupka. U tužbi navodi da je tužena na osnovu prigovora izvršila vanredni inspeksijski nadzor na prodajnom mjestu Mtel u cilju tačnog utvrđivanja činjeničnog stanja, o čemu je sačinjen zapisnik broj: UP103-1-37-3-228-3/15 EM od 16.09.2015. godine. U svom prigovoru podnosilac je naveo da je prilikom telefonskog kontaktiranja Mtel a.d. Banja Luka, u vezi sa upotrebom mobilne

internet usluge od njega, pored drugih podataka, zahtijevan JMB u svrhu identifikacije. Na osnovu provedenog inspekcijskog postupka, te utvrdjenog činjeničnog stanja, tužena je donijela osporeno rješenje, kojim je Zakon o jedinstvenom matičnom broju, primijenjen na njegovu štetu, jer tuženi prilikom donošenja osporenog akta, nije vodio računa o osnovnim postulatima navedenog zakona. Navodi da u svom radu ne vode evidenciju građana, niti izdaju javne isprave, pa stoga ni Zakonom o zaštiti ličnih podataka nije zabranjena obrada i korištenje ličnih podataka, ukoliko je nosilac podataka saglasan sa istom. Navodi da u slučaju nemogućnosti utvrđivanja tačnog identiteta, narušava pravnu sigurnost u pogledu zakonom propisanih prava i obaveza Zakona o komunikacijama, Zakona o jedinstvenom matičnom broju, te Zakona o zaštiti ličnih podataka u BiH. Konačno, predlaže da se tužba uvaži, a osporeno rješenje poništi.

U odgovoru na tužbu, tužena je predložila da se tužba odbije kao neosnovana.

Sud je ispitao zakonitost i pravilnost osporenog rješenja u granicama odredbe člana 35. Zakona o upravnim sporovima BiH („Sl.glasnik BiH“, broj: 19/02 do 74/10), pa je odlučio kao u dispozitivu presude, iz sljedećih razloga:

Prema razlozima osporenog rješenja, usvojen je prigovor izjavljen protiv Mtel a.d. Banja Luka, zbog obrade njegovog JMBG u evidenciji pretplatnika telekomunikacijskih usluga, naloženo Mtel a.d. Banja Luka da u zahtjevu za zasnivanje pretplatničkog odnosa i u elektronskoj bazi podataka pretplatnika RBC, izvrši blokiranje, brisanje i uništavanje JMB korisnika telekomunikacijskih usluga, te naloženo tužitelju da izvrši navedenu upravnu mjeru u roku od 15 dana od dana prijema rješenja i o tome obavijesti Agenciju za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini. Naime, tužena je 07.09.2015. godine, zaprimila prigovor, u kojem je navedeno da je prilikom telefonskog kontaktiranja Mtel a.d. Banja Luka, u vezi sa upotrebom mobilne internet usluge od njega, pored drugih podataka zahtijevan i JMB u svrhu identifikacije. Agencija je u cilju potpunog utvrđivanja činjeničnog stanja, izvršila vanredni inspekcijski nadzor u prodajnom mjestu Mtel a.d. na adresi Trg djece Sarajeva br. 1 u Sarajevu, o čemu je sačinjen zapisnik br. UP1 03-1-37-3-228-3/15 EM od 16.09.2015. godine, kojom prilikom je utvrđeno da tužilac obradu JMB podnosioca prigovora vrši u elektronskoj bazi podataka kao identifikacijski podatak pretplatnika telekomunikacijskih usluga.

Ova odluka tuženog – Agencije za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini je pravilna i zakonita.

Zakonom o jedinstvenom matičnom broju, („Sl.glasnik BiH“, broj: 31/01 i 63/05), uređeno je odredjivanje, dodjeljivanje, upisivanje, pohranjivanje i korištenje jedinstvenog matičnog broja (u daljem tekstu: JMB) državljana Bosne i Hercegovine. Obrada podataka saglasno ovom Zakonu, vrši se u skladu sa Zakonom Bosne i Hercegovine o zaštiti ličnih podataka i Zakonom o centralnoj evidenciji i razmjeni podataka. Prema članu 3. Zakona o jedinstvenom matičnom broju, izdavanje, poništavanje i zamjenu jedinstvenog matičnog broja u djelokrugu svoje nadležnosti vrši se u Federaciji BiH kod policijske stanice pri Kantonainom ministarstvu unutrašnjih poslova, u Republici Srpskoj kod stanice javne bezbjednosti pri Ministarstvu unutrašnjih poslova RS i u Brčko Distriktu BiH, kod nadležnog organa koji funkcionalno djeluje kao državna institucija. Nadalje, članom 18. stav 1. ovog

Zakona, propisano je da se, samo ako je to zakonom izričito određeno, JMB upisuje u osobnu iskaznicu, izvod iz matične knjige rođenih, vjenčanih i umrlih, radnu knjižicu, zdravstvenu iskaznicu, putnu ispravu, vozačku dozvolu, oružni list, evidenciju o državljanstvu, kao i druge evidencije i javne isprave gradjanja, a da prema stavu 2. istog člana, propise na temelju kojih se vrši upis JMB u evidencije i javne isprave iz predhodnog stava, donosi organ koji se zakonom određuje da donosi propise o vodjenju tih evidencija. U konkretnom slučaju, tužena je pri donošenju osporenog rješenja, pravilno primijenila materijalni propis, kada je utvrdila da nije ispoštovan jedan od osnovnih principa zakonite obrade podataka iz člana 4. stav 1. tačka a) Zakona o zaštiti ličnih podataka, („Službeni glasnik BiH“, broj:49/06 i 76/11), kojim je propisano da je kontrolor obavezan da lične podatke obrađuje na pravičan i zakonit način. Isto tako, prema članu 18. stav 2. Zakona o jedinstvenom matičnom broju, propise na temelju kojih se vrši upis JMB u evidenciji i javne isprave iz stava 1. člana 18. ovog Zakona, donosi organ koji se zakonom određuje da donosi propise o vodjenju tih evidencija.

Slijedom navedenog, tužitelj nije nadležan za propisivanje obaveze, niti evidencija u kojim se obavezno, pored ostalih podataka, upisuje i JMB, te tužitelj, prema Zakonu, nema pravo na obradu JMB, posebno jer Zakon o telekomunikacijama propisuje da operateri telekomunikacijskih usluga, moraju zaključiti pisani ugovor sa korisnikom, a ne propisuje da se prilikom zasnivanja preplatničkog odnosa, trebaju evidentirati i podaci o jedinstvenom matičnom broju. Shodno navedenom, neosnovano je pozivanje tužitelja na činjenicu da telekomunikacijske usluge, koje se zasnivaju na osnovu ugovornog odnosa, prilikom zaključivanja pisanih ugovora, pored ostalih ličnih podataka, od korisnika usluga zahtijeva i lični podatak o JMB. Takodjer, nije osnovano pozivanje tužitelja na Zakon o obligacionim odnosima, jer se tim propisima ne regulira korištenje JMB. Zakon o komunikacijama u članu 7 stav (3) tačka a) propisuje da operateri telekomunikacijskih usluga moraju zaključiti pisani ugovor sa korisnikom. Medjutim, Zakon o komunikacijama, ne propisuje da je JMB gradjana identifikacijski podatak, koji je sastavni dio pisanog ugovora, niti je taj podatak potreban za identifikaciju korisnika telekomunikacijskih usluga.

Prigovori tužitelja da bez korištenja JMB ili nekog drugog identifikacijskog podatka, dolazi u situaciju da se sa sigurnošću ne mogu identificirati korisnici usluga nisu osnovani, jer je tužena kao nadležni organ, u skladu sa nadležnostima iz Zakona o zaštiti ličnih podataka, osporenim rješenjem naložila tužitelju blokiranje i brisanje samo ličnog podatka JMB-a korisnika usluga, dok drugi podaci koje obrađuje tužitelj u smislu člana 4. ovog Zakona, nisu bili predmet zabrane ili ograničavanja od strane Agencije. Tužitelj u vršenju svoje djelatnosti kao distributer telekomunikacijskih usluga, u svojim evidencijama korisnika, pored imena i prezimena, koristi i može koristiti i druge podatke kao što su: ime oca, datum, mjesec i godina rođenja, prebivalište, broj lične karte ili broj pasoša i slično, što mu prema shvatanju ovog suda, omogućuje nesmetano vršenje djelatnosti, pa i potrebnog postupanja u vezi sa naplatom svojih potraživanja za izvršene telekomunikacijske usluge korisnicima.

Tužena je pravilno u vršenju svojih ovlasti kontrole obrade ličnog podataka JMB-a, utvrdila da tužitelj, pored ostalih, vrši i obradu ličnog podatka JMB-a, čime kao predmetni kontrolor nije poštivao jedan od osnovnih principa obrade ličnih podataka iz člana 4. tačka 1.a) Zakona o zaštiti ličnih podataka, koji obavezuje kontrolora da lične podatke obrađuje na pravičan i zakonit način.

U skladu sa navedenim, kao i da su u osporenom rješenju sadržani valjani razlozi o činjenicama koje u cijelosti uvažava i ovaj Sud, te obzirom da se osporeno rješenje temelji na pravilno utvrdjenom činjeničnom stanju, pravilnoj primjeni pravila postupka koji je predhodio donošenju pobijanog konačnog upravnog akta, kao i pravilnoj primjeni zakona, to je tužba tužitelja neosnovana, pa je u smislu odredbe člana 37. stav 1. Zakona o upravnim sporovima BiH, odlučeno kao u dispozitivu presude.

ZAPISNIČAR
Natalija Peštović

PREDSEDNIK VIJEĆA
SUDA
Jadranka Brenjo

